

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The Government is seriously at it. There is no good in simply commenting like this.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಕುಮ್ಮನೆ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬರುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಟಿ ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಾಪ್ಪ. ಬಡ್ವೆಟ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯು ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. When I have stated that the Government is at it and make arrangements for the maintenance of these roads, I don't know why the Hon. Member is very particular about it. I have a ready stated very clearly about this while replying the debate on P.W.D.

** Dharmavira Farm Near Ballara*

455: **SRI N. PASAVAJAH** (Chicknaikanahalli).—Will the Minister of State for Fisheries and Horticulture be pleased to state,—

(a) the amount spent and progress achieved so far in Dharmavira farm near Ballara of Chicknaikanahalli Taluk.

(b) the number of students trained in the Training School of the above farm.

(c) out of them, the number of persons to whom jobs have been provided?

SRI K.T. RATHOD (Minister of State for Fisheries and Horticulture).—

(a) The amount spent inclusive of staff expenditure is Rs. 7,85,115. So far 9540 tall, 5040 short to alling 14,580 coconut trees have been planted and developed in 330 acres of land.

(b) In all 83 students have been trained.

(c) Two persons, in all, have been employed in Horticulture Department.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಬಳ್ಳಾರಿ ಬಳಿ ಇರುವ ಧರ್ಮವೀರ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ 4500 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಂಗಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ-ದು ಹೇಗೆದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಇಂಚು ವರೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಫಿಲ್ಟರ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಇದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

† **ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಜೇಂದ್ರ.**—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬಳ್ಳಾರಿ ಬಳಿ ಇರುವ ಧರ್ಮವೀರ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ 10,000 ಎಕರೆಯನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಕನಟ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು ಎಕರೆ ಯನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 3000 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ತೆಂಗಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ನಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಫಾರಂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಯಾರೆ ಆಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟ ಎರಡು ತಂಡವನ್ನು ವೆರೈಟಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಟಾಲ್ ಇನ್ಯೂದು ಟಾಲ್ ವೆರೈಟಿ ಈ ಎರಡೂ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಟಾಲ್ ವೆರೈಟಿಯನ್ನು ಕೇರಳದಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು. ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ನಟ ತಳಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ 10 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ತಳಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊಂದಂಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಆಧಾರವಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ

ನೂರು ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಿದೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ವಿವಾದರೂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಲಕ್ಷ ಚಿಬ್ಬರೆಯಷ್ಟು ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಂಭವವಿಟ್ಟು ಆಲಾಯವಾಗಿ ಕಂಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಂಡೂರಾತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೮೩ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಆ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂರನೇ ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರಿಗಾದರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಾಜಿದರೆ ತೆಂಗಿನ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಪಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಠೋಡ್.—ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಧಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲೂ ಶಕ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ತಾರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಒಳ್ಳಾರದ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲಸು, ಮಾವು ಸೇಬು ಇವುಗಳನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆಸಿದರೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ನೀರು ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಠೋಡ್.—ಸಧಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ೧೦ ಹಾರ್ಸ್ ಪವರ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಕನಟ್ ಬೆಳೆಸುವುದು ಇದೆ ಬಾಕಿ ಕಟ್ಟಿನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇತರೆ ಫಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದೂ ಇದೆ. ಈಗ ಸಧ್ಯವೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ.—ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ತಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅನೇಕ ತೆಂಗಿನ ತಳಿಗಳು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅದರ ಲೆಕ್ಕ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಠೋಡ್.—ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವರ್ವರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಆದರೆ ಈ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಬಂದವೇ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆ ಸ್ಥಳ ಅಡಕತೆಯಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಕುರತೆ ಇದೆಯೋ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟು ಕಾಕುರತೆ ಇದೆ, ನೀರಿನ ಪುರವಶೆ ಆದರೆ ಕೋಕನಟ್ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಈ ಫಾರಂ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಒಂದು ಮೊದಲೇ ಫಾರಂ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

* Grant to Karnatak University to Survey Epigraphy

476 FRI M. M. SAJJAN (Muddebihal).—Will the Minister for Education be pleased to state.—

(a) the amount granted to the University of Mysore during the last five years for republication and reprinting of epigraphy.

(b) whether the Government is aware of the proposal submitted by the Karnataka University to the Government requesting sanction for the grant for conducting epigraphical survey of the nine districts under its jurisdiction for publishing, printing of the epigraphical literature.